

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Polemica

Burghaber, Adam

Fribvrgi Helvetiorvm, 1678

XXII. De Miraculis Ecclesiae.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72462](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72462)

ham Dei, quam acquisivit Sanguine suo. Non igitur prius fuit Ecclesia Christi, quam ejus Sanguis fusus. Ad Hebræos 9. v. 15. Paulus ait: Christum esse Mediatorem Novi Testamenti per Sanguinem suum; ubi enim testamentum est, mors necesse est, intercedat testatoris. Testamentum enim in mortuis confirmatum est, alioquin non valet, cum vivit, qui testatus est. Sic etiam Scribit D. August. Tract. 10. in Joan. Dormit Adam, ut fiat Eva: moritur Christus, ut fiat Ecclesia. Dormienti Adæ sit Eva de latere, mortuo Christo lancea percussit latus, ut profuissent Sacramenta quibus formatur Ecclesia. Quapropter ante mortem Christi novum Testamentum neminem obligavit, quia antiquum nondum fuit sublatum, & ad istud etiam justi & electi in Israël Zacharias, Joannes Baptistæ, Joseph, Maria, Simeon, Anna Prophetissa &c. ante mortem Christi spectaverunt. Eiusdem Testamenti tanquam veræ tunc Ecclesiæ supremum Caput & Doctores fuerunt summi Pontifices, Scribæ, & Pharisei, qui etsi privatas suas Sectas & errores haberent, docuerunt tamen in communi Legem Moysis, quam omnes Judæi profitebantur. Et hoc intendit Christus paulo ante mortem, dum ait: Omnia ergo, quaecumque dixerint vobis, servate & facite. Matth. 23. v. 3.

XXVI. Respond. 2. Aternitatem Synagogæ promissam strictius accipiendam pro aliquot sæculis, scilicet usque in adventum Messiae; tunc enim illam Synagogam desituram & in statum perfectiorem tranmutandam, habetur ex Jerem. c. 31. v. 31. ubi hæc leguntur: Ecce dies venient, dicit dominus, & feriam domui Israël, & domui Judæ sedes non secundum pactum, quod pepigi cum patribus eorum, hoc est, non transcursum, sed stabiliter permanens, non severitatis, sed benignitatis &c. ut exponunt S. Hieron. D. Thomas. Joannes Maldonatus & alij apud Tirinum.

XXVII. Respondetur. 3. Si aternitatem velimus latius sumere pro duratione usque ad finem mundi, tunc promissionem Templo factam conditionate esse intelligendam, si servarent Legem Dei, ut declarat Scriptura in Levit. cap. 26. & alibi sapius repetens ista verba: Si in præceptis meis ambulaveritis, & mandata mea custodieritis & feceritis ea &c. At verò Christo & ejus Ecclesiæ promissa est perpetuitas sine ulla conditione, ita ut quantiscumque peccatis intervenientibus non deleatur propter merita Christi; id quod sumitur ex Jerem. 31. cit. v. 37. ubi hæc habentur: Hæc dicit Dominus, si mensurari poterint cali sursum, & investigari fundamenta terræ deorsum, & abijciam universum semen Israël propter omnia, quæ fecerunt; Et mox: aedificabitur Civitas Domino, & non destruetur ultra in aeternum. In hoc loco ex antecedentibus certum est, agi de Ecclesia Christi. Sensus igitur est verborum Dei: si homines magnitudinem & altitudinem Cælorum mensurare, & profundum terræ penetrare possunt, & ego Deus universum semen Israël abijcere potero; sed sicuti illa nunquam fiunt, ita ego nunquam semen Israël abijciam. Sed propter Christum primò Apostolos, & discipulos: deinde innumera ex Israël millia Ecclesiæ Christianæ adjungam: Demum in fine mundi reliquos eidem aggregate decrevi. Videatur Tirinus in cit. loc. Scripturæ. Et Bellarminus Lib. 4. c. 6. de Eccles. Duratione, ubi a tempore Apostolorum usque ad tempus Lutheri refert ducentas Hæreticorum diversissimas Sectas; quarum pauca ex Arianis, Nestorianis & Eutychi-

anis solum reliquæ superfunt: cæteræ omnes penitus evanuerunt; tamen multæ ex illis multos Episcopos, multas Ecclesias, multos Imperatores & Reges habuerint Patronos, & innumerabiles etiam libros scripserint, qui cum ipsis hæreticis interièrent. Idem fatum modernis Sectis Lutheranæ, Calvinianæ &c. imminet. Quare ex consilio D. Hieronymi advers. Luciferanos: In ea Ecclesia permanendum, quæ ab Apostolis fundata usque ad diem hanc perdurat; quæ est Romano-Catholica, Infalibilis, & Perpetua.

CONTROVERSIA XXII.

DE MIRACULIS ECCLESIAE.

D Thomas Aquinas 3. P. Q. 45. art. 1. Miraculum vocat Sigillum quoddam divinæ Auctoritatis. Sed elegantius adhuc scribit D. August. Tract. 24. in Joan. in hæc verba: Interrogemus ipsa miracula, quid nobis loquantur de Christo; habent enim miracula, si intelligantur, linguam suam. Quid eadem miracula de Ecclesia Christi nobis enuncient, in præsentiarum audiemus; postquam pauca quædam de Miraculorum acceptione præmiserimus.

PARS PRIOR.

DOCTRINÆ CATHOLICORUM.

I. Nomen Miraculi trifariam sumitur. 1. Latissime pro omni effectu raro mirabili, à quacunque causa profecto, sic D. August. Lib. de utilitate credendi cap. 16. miraculum, inquit, voco, quicquid arduum & insolitum supra spem & facultatem mirantis apparet. Sic quædam ex miraculis dicuntur Artis & Naturæ.

II. 2. Accipitur Miraculum strictius pro extraordinario opere Dei, licet naturæ vires non excedente, sive solus id efficiat, sive adhibita operâ creaturam præsertim Angelorum, dummodo consuetum ordinem divinæ providentiæ excedat, & speciali Dei potentia, vel imperio factum sit, sicuti loquela Asinæ Balaam Num. 22. v. 28. miraculis annumeratur, licet Angelus (Michael Hebræorum tutelaris, ut putant aliqui apud Trinum) Dei jussu Asinæ linguam moverit, & per eam voces articulatas efformaverit; sicuti dæmon movit os serpentis, ut loqueretur Evæ, Genes. 3. v. 1. aërem vicinum, quoad opus erat, collidendo, & sic supplendo, quod organis Bestiæ deerat, ut Abulens. & alij.

III. 3. Sumitur Miraculum strictissime pro opere supernaturali quod omnium creaturarum vires superat, & à solo Deo fieri potest sive quoad substantiam, sive quoad modum. Excedit autem, inquit D. Thom. 1. p. q. 105. art. 8. aliquid facultatem tripliciter; uno modo quantum ad substantiam facti, sicuti quod duo corpora sint simul, vel quod Sol retrocedat, vel quod corpus humanum

glorificetur, quod natura nullo modo facere potest; & ista tenent summum gradum in miraculis, 2. Excedit aliquid facultatem Naturæ non quantum ad id, quod fit, sed quantum ad id, in quo fit, sicuti resuscitatio mortuorum, & illuminatio cæci ac similia; potest enim natura causare vitam, sed non in mortuo: & potest præstare visum, sed non in cæco. Et hæc tenent secundum locum in miraculis, 3. Excedit aliquid facultatem Naturæ, quantum ad modum & ordinem faciendi, sicut cum aliquis per virtutem divinam à Febri curatur absque consueto processu Naturæ in talibus, ut cum statim aër divinâ virtute in pluvias densatur, absque naturalibus causis, sicuti factum est ad preces Samuelis, & Eliæ. Et hæc tenent ultimum locum in miraculis.

IV. Controvertitur autem, in qua significatiōne nomen Miraculi in præsentī sumatur? Sunt qui contendunt in tertiâ significatiōne accipiendum, & in uno ex tribus modis à S. Thoma assignatis. Sed contra hos est. Tum quia in Veteri Testam. Elias 3. Reg. 28. v. 38. in testimonium veræ fidei ignem à Cælo evocavit, quod etiam diabolus potuit, & re ipsâ fecit Job. 1. v. 16. & sæpe per sagas præstitit. Tum quia in Novo Testamento Christus in verissimum & efficacissimum Divinitatis suæ testimonium à Patre accepit vocem de nube proclamantem: *Hic est Filius meus dilectus, in quo mihi complacui*, Matth. 3. v. 17. ac 2. Petri 1. v. 17. Et tamen ejusmodi verba etiam diabolus pronuntiare potuit. Ut taceam alia, & pleraque prodigia Moysis in Ægypto, vel deserto patrata, dæmonis potentiam non excessisse. Quapropter non videtur necessum esse ad probationem veræ fidei, proferre semper miracula strictissime sumpta juxta tertiâ significatiōnem, quæ non potuerint, nisi à Deo fieri, saltem eo modo, ut eadem descripsit S. Thomas, sed sufficere illa minus strictè in 2. acceptiōne; modo constet, re ipsâ à Deo processisse in testimonium alicujus veritatis vel particularis totius Fidei, id quod conijci potest vel ex circumstantiis, vel evidenti revelatione (quam vocant evidentiâ in Attestante) vel simplicitate, quando nulla dubitandi ratio aut suspicio diabolicæ fraudis occurrat, sed bonâ fide creditur esse opus divinum. His præmissis.

V. *Doctrina Prima.* Miracula sunt certa Nota veræ Fidei, & consequenter Ecclesiæ, quæ illam tenet. Ita omnes Catholici, ut testantur DD. à Walenburch. Tom. 2. fol. 184. Probatur 1. ex S. Script. Veteri Testam. Exodi. 4. cum Moyses in Ægyptum missus replicaret, populum sibi non crediturum, dedit ei potestatem faciendi miracula ad fidem comparandam. Et cap. 8. ex illis miraculis reipsâ perpetratis malefici veri Dei omnipotentiam ac mandatam agnoscentes dixerunt v. 19. *Digitus Dei est hic*: id est, potentia & virtus hic se prodit longè major omni nostrâ, & dæmonum magistrorum nostrorum virtute, nempe virtus solius Omnipotentis Dei, quâ nos præpedimur, & quasi ligamur. Isajas 35. v. 4. & 5. agens de Salvatore vero, scil. Messia & Christo, ut intelligunt illum D. Athanasius, Hilarius, Justinus, Prosper & alij PP. apud Trinum pro certo signo illius dignoscendi posuit miracula: tunc, inquit, *aperientur oculi cæcorum, & aures surdorum patebunt, tunc saliet sicut cervus claudus, & aperta erit lingua mutorum.* Atque huc ajunt iidem Patres respexisse Christum, quando interroganti Joanni: *tu es, qui*

venturus es, an alium expectamus? pro indubitato signum, quo se Messiam esse noverit, respondere justit: *cæci vident, claudi ambulant*, Matth. 11. v. 3. Porro cum Christus Matth. 10. Apostolos suos ad prædicandum Evangelium mitteret, dicendo v. 7. *euntes predicare dicentes: appropinquavit regnum Cælorum*, ad optatum effectum obtinendum dedit illis hoc unicum perpetrandum miraculorum signum, inquit versu sequenti: *infirmos curate, mortuos suscite, leprosos mundate &c.* Isti autem, scribit Marcus cap. 16. v. 20. *predicaverunt ubique, Domino cooperante & sermone confirmante sequentibus signis.* Demum etiam in Scriptura passim Christus homines per miracula ad se fidemque suam traxit. Sic mulier Samaritana credidit, quia ipsi arcana cordis sui prophetice aperuit. Joan. 6. v. 18. & 19. Sic cæcus, quia illum illuminavit cum saliva & luto Joan. 9. v. 38. sic multi ex Judæis, quia præsentibus erant, cum Jesus Lazartum suscitaret à mortuis Joan. 11. v. 45. Sic discipuli universi, quia in Cana Galilææ Christus ex aqua vinum fecit Joan. 2. v. 11. sic multi alij in Jerusalem crediderunt in Christum, quia viderunt signa ejus, quæ faciebat ibid. v. 24.

VI. Ex his tria breviter advertenda. 1. Non obstante hoc, quod Christus doctrinam suam pluribus & ingentibus miraculis comprobavit, adhuc tamen necessarium eidem visum fuisse, ut Apostolis quoque similis patratorum miraculorum potestas conferretur. 2. Non ea solum miracula à Christo fuisse commemorata citatis locis Matth. & Marci, quæ nos supra in tertiâ acceptiōne: sed nonnulla etiam, quæ in secunda acceptiōne posuimus v. g. serpentes innoxie tollere, à mortifero haustu non lædi &c. quæ certè à Dæmone absolute fieri possunt, ne similia aliquando à Catholicis facta statim hæretici contemnerent, & aut diabolo, aut naturæ viribus ascriberent. 3. Prædictam potestatem non solum ad Apostolos, sed ad eorum etiam Successores pertinere, cum verba illa: *euntes predicare Evangelium*, non minus hos, quàm illos concernant, siquidem hætenus & ad finem usque mundi nec defuerunt unquam, nec deerunt Gentes, quibus Christi Fides prædicetur, & miraculis confirmetur.

VII. Probatur 2. Ex Auctoritate Patrum, qui miracula maximi faciunt, veluti indubitata veræ fidei testimonia S. Chrisostomus in c. 5. Joan. Homol. 39. sic scribit: *Ut Christus Judæos omnia venia indignos ostendat, addidit: ego habeo testimonium majus Joanne. quale? opera enim, inquit, quæ dedit mihi Pater, ut perficiam, ea ipsa opera, quæ ego facio, testimonium perhibent de me, quia Pater me misit; hic Paralytici, & filij Reguli sanati & aliorum plurium meminit.* Nam diceret fortasse quispiam magnifica Joannis verba de JESU ad gratiam dicta (quamvis nec hujusmodi de Joanne viro optimo & tanta apud Judæos admirationis suspitio fieri posset) verum ut opera etiam insanis persuaderent, ideo eorum adduxit testimonium. S. Hieron. Epist. 13. ad Marcellam Martyrum, inquit, *utique sepulchra veneramur, & Sanctam favillam oculis apponentes, si liceat, etiam ore contingimus: & Monumentum, in quo Dominus conditus est, quidam existiment negligendum? si nobis non credimus, credamus saltem diabolo & angelis eius, qui quotiescunque ante illud de obsessis corporibus expelluntur, quasi in conspectu tribunalis Christi stantes contremiscunt, rugiunt &c.* D. August. de utilitate credendi ad Honoratum contra Manich. cap. 17. sup. cit. *Cum igitur, ait, tantum ab-*
xilium

xilium Dei, tantum profectum fructumque videmus, dubitabimus nos ejus Ecclesia condere gremio, qua usque ad confessionem generis humani ab Apostolica sede per successiones Episcoporum, frustra hæreticis circumlatrantibus, & partim plebis ipsius judicio, partim Conciliorum gravitate, partim etiam Miraculorum majestate damnantis (hæreses) culmen Auctoritatis obtinuit. Rursus contra Epistolam fundamenti cap. 4. scribit: multa sunt alia, quæ in ejus (Ecclesie) gremio justissime tenent &c. Tenet Auctoritas Miraculis imbuta &c. plures Patres in hanc eandem sententiam fusè adducit Jacobus Keller in Papatu Catholico Tom. 1. à fol. 484. qui videri potest.

VIII. Probatur 3. Ratione. Si clarissime & indubitare constare possit, quod Controversa Fidei dogmata, & Religionis articuli alicuius Ecclesie per vera Miracula fuerint approbati & confirmati, tunc merito id cuilibet Sapienti viro argumentum esse debet, judicandi & affirmandi, hanc Ecclesiam, cujus articuli talem miraculosam habent attestacionem, esse verissimam Christi Ecclesiam. Sed clarissimum & indubitatum est, quod Ecclesie nostræ Romano-Catholica dogmata & Fidei articuli per vera ac luculenta miracula fuerint sic approbati, ac confirmati. Ergo hæc nostra Romano-Catholica Ecclesia est verissima, & salutifera Christi Ecclesia secundum judicium cujuslibet viri sapientis & æternæ salutis cupidi. Consequentia est bona. Minor patet tum ex dictis. Tum magis ex tota hac Controversa constabit. Probatur igitur Major. Si verum miraculum contingat in rebus fidei articulos & Religionis dogmata concernentibus non potest id provenire aliunde, quam à Deo veritatem rei per illud miraculum attestari volente; quippe falsitatem rei attestari non potest Deus, qui est ipsa Veritas; quapropter fieri nullo modo potest, ut dogma Fidei, vel Religionis articulus sit falsus, quem Deus per verum miraculum attestatur, probat, ac confirmat: aut ut falsa sit Ecclesia, quæ talia dogmata & Fidei articulos docet, & profiteretur. Hinc supra diximus ex D. Thoma, miraculum esse quoddam sigillum divinæ Auctoritatis. Et Hildebrandus Legatus Pontificius postea Papæ Gregorius VIII. in Concilio Gallicano miraculum vocavit *Divinitatis Oraculum*.

IX. Si denique veterum Historiarum monumenta revolvamus, reperiemus plurimas Gentes initio ad amplectendam Christi Fidem miraculis permotæ esse. Magdenburgenses Centuriatores in quavis centuria Captis 13, assignant ex Scriptoribus illorum temporum Miracula 7 & in quolibet sæculo reperiunt non pauca, quæ in confirmationem fidei Catholica facta sunt, ac nominatim de Confessione, Reliquiis, Imaginibus, Venerabili Sacramento Eucharistiæ, Papatu, Clericatu, Invocatione Sanctorum &c. Card. Bellarm. Lib. 4. de notis Ecclesie cap. 14. ostendit quoque ordine in singulis sæculis plura miracula perpetrata fuisse ad Fidem Catholicam inducendam & stabiliendam.

X. In Germania nostra S. Svibertus Episcopus à gentili Superstitione ad fidem Catholicam convertit Holandos, Brunsvicensis, Frisones, Westphalos, Colonienfes, aliosque Rheni Acolas, idque innumeris perpetratis miraculis, inter quæ fuit resuscitatio trium mortuorum, ut videre est apud Surium 1. Martij, & Spondanum Historiæ Eccles. Anno Christi 695. S. Bonifacius E-

piscopus & Martyr, cum Rex Rufforum polliceretur, se in sententiam ac fidem Catholicam iturum, si ipse rogos geminos, qui juncti flammæ sociabant, illæsus perambularet, acceptâ conditione ac pacto, utrumque; rogum à flammis illæsus pertransijt, & sic Regem & innumeram multitudinem ad Fidem Christianam transmisit, ut refert Surius 18. junij ex Petro Dàmiani in vita Romualdi. Si recentiora loco tamen remotiora inspiciamus, Franciscus Xaverius è Societate Jesu Indiarum Apostolus innumeros Gentiles ad Christi fidem convertit, atque illorum decies centena millia suâ manu baptizavit, & quo medio? non alio magis, quam ingenti splendore plurium & maximorum miraculorum; etenim paralyticos, surdos, cecos, claudos, infirmos curavit, precibus mare exarmavit, exercitus superavit, & aliquot mortuos in vitam resuscitavit, ut fufius in ejus vita legitur. Dicere autem ac censere cum nominatis centuriatoribus Magdeburgicis, omnia hujusmodi Miracula fuisse vel ficta, vel operâ diaboli facta, & tot Gentes ac Populos extitisse stultos, quod ita seduci se permiserint, profectò non est verbum ac judicium hominis sapientis, sed insani, diabolici, ac jurati hostis Religionis Catholice. Merito igitur S. August. loc. cit. dixit: *se in Ecclesia Catholica teneri Majestate Miraculorum*. Et Richard. de S. Victore, cujus supra etiam meminimus, jure fuit dicere ausus: *Domine si error est, quod credimus, à Te decepti sumus; etenim in Nobis ista ijs signis & prodigijs confirmata sunt, quæ non nisi à Te fieri potuerunt.*

XI. Porro cum diabolicæ præstigiæ miraculis perfimiles frequenter hominibus illudant. Quæstio movetur, quomodo vera miracula à falsis dignosci queant? Sætarij volunt, seposito examine ex Sacra Scriptura non posse cognosci, hæc esse vera miracula in confirmationem veræ Fidei ac Religionis à Deo facta. Ita nominatim Tobias Wagner in censura Motivorum Catholicorum D. Christophori Besoldi, ubi à fol. 306. sæpe id repetit, sed prorsus inscite ad inane effugium, 1. Quia ij, quos per miracula ad Christum & Catholicam fidem conversos diximus, tam Judæi quam Gentiles non prius instituerunt examen ex Scriptura; etiam isti nullam habuerunt: illi vero in doctrina Christi nondum erant informati, sed post fidem acceptam informari petierunt; quæro jam, an isti propter miracula recens conversi inde agnovissent Christum veramque Religionem, an non? Hoc posterius dici nequit: si ergo illud prius, apertè falsum est, seposito examine ex Scriptura veram Religionem agnoscere non posse. 2. Quia adversatur doctrinæ Christi Judæos ad miracula sua ablegantis; ut ex his veritatem doctrinæ suæ agnoscant, non verò ex scriptura prius illa miracula examinent. 3. Quia miracula sunt effectus & signa veræ Ecclesie, veræ Fidei, veræ Scripturæ. Ergo necesse non est, hanc prius agnosci; cum enim lumen Naturæ dicet, solum Deum supra naturam aliquid operari posse, & decipere nequire, prudenter à posteriori conjicimus, Religionem, Fidem, ac Doctrinam miraculis confirmatam esse veram ac divinam, etiam si ei, qui miraculis movetur, nondum plane sit cognita; Interim non negandum, vicissim miracula à priori per veram Ecclesiam & Religionem tanquam effectus per causam postea agnosci & confirmari. Rejecto igitur hoc figmento.

XII. Do-

XII. *Doctrina Secunda.* Vera Miracula dignosci à falsis possunt per accuratam considerationem causarum, quæ cum sincera intentione, confidentia, & oratione ad Deum instituitur. Ita præter alios Catholicos Card. Bellarm. Lib. 3. de Roman. Pontif. cap. 5. 1. Igitur attendendus Finistam operantis, quam operis; si enim iste ad superbiam, avaritiam, luxuriam collimet, meritò suspectus est. Unde sapienter August. Lib. 83. Quæst. q. 79. cum talia inquit faciunt magi, qualia nonnunquam sancti faciunt, talia quidem visibilibus apparent, sed diverso sine & diverso jure faciunt; illi enim faciunt quærentes gloriam suam; adde spem lucri vel aliam rei terrena vanitatem: isti quærentes gloriam Dei. 2. Attendenda Materia; si enim hæc est vana, inutilis, curiosa &c. non est credibile, Deum in ea extraordinariè fuisse occupatum, sed potius dæmonem. Item si miraculum versetur circa rem suadendam, quæ sit manifestè falsa, impia, luminis Naturæ, Traditioni Ecclesiæ, vel Sac. Script. (prout à Pauibus intellecta est) vel luculentis alijs miraculis repugnans, meritò dæmonis opus censetur. Hinc D. Ignatius Martyr Epist. ad Heronem scribit: *Omnis, qui dixerit præter illa, quæ tradita sunt, tamen si Fide dignus sit, tamen si jejumet, tamen si virginitatem servet, tamen si signa faciat, tamen si prophetet, lupus tibi appareat in grege ovium.* 3. Attendenda causa Efficiens; nam si ineptis & superfluis ceremonijs efficiatur miraculum, facile est fraudem advertere; cum Deus talibus nugis non utatur. Quod si palam nihil tam ineptum ad veratur, omnia tamen clam sunt, vel coram paucis suspectis testibus, hoc ipso superstitionis suspicio gignitur, nisi perfecta vitæ innocentia suspicari vetet. Quando etiam Efficiens palam ob scelera capitalia infamis est, ejus mirabilia, quæ facit, meritò suspecta sunt; etsi enim Deus quandoq; etiam per malos operetur miracula Matth. 7. v. 22. ordinariè tamen utitur bonis, 4. Demum attendenda Forma; quia interdum res, quæ miraculum apparet, est vera, sed non est supra vires Naturæ, vel quoad substantiam, vel quoad modum, nec ex circumstantijs aut aliunde constat, re ipsâ processisse à Deo in testimonium alicujus veritatis.

XIII. Re sic per genera causarum ritè examinata, & viris doctis ac probis in consilium adhibitis, si homo sincero animo erga salutem suam, veramq; Religionem pro cognoscenda veritate auxilium cœlestè devotè invocet, Deus pro suâ Bonitate ac paternâ providentiâ non permittet, ut falso miraculo decipiatur, uti bene ait Cornel. à Lapide Exod. cap. 7. v. 22. Certè error, si quis cum omni hac cautela interveniat, non ipsius animæ nocebit, utpote invincibilis. Interim sapienter fecit Trid. Sess. 25. statuendo, ne nova miracula admittantur, nisi ab Episcopo examinata & probata; quantumvis hoc decretum non videatur plenè receptum, vel limitandum sit ad publicas conciones & libros, cum passim in templis nova miracula confestim picturis aut Scripturis expressa proponantur.

XIV. Pergit memoratus Tobias Wagner quærere, quis scire possit, Deum ad confirmationem veritatis fuisse miracula operatum, nisi prius Deum ac veritatè ex verbo Dei scripto noverit. Perinde inæpta est hæc quæstio, ac si sciscitaretur, quis scire possit, Imperatorem sigillum litteris appendisse ad illarum confirmationem, nisi prius ex Im-

peratoris verbis intellexerit, litteras illas esse veras. Utrique indubitatum Imperatoris sigillum est certum signum Imperatoris voluntatis. Sic Miracula sunt sigillum à Deo nostræ doctrinæ, appellum, quod à posteriore ducit ad agnitionem veritatis, non verò hanc præsupponit cognitam.

XV. Rectius quæratur, postquam de miraculo satis constat, quid determinatè significet, seu quid Deus per illud testimonium velit? Et quidem si expressè in certæ alicujus veritatis testimonium fuerit petitum miraculum v. g. ad probandam innocentiam, tum per se patet significatio; sicuti S. Chune Gundis apud S. Henricum Imperatorem castitatem suam infamatam probavit ardentem prunas innoxie calcando. Si verò nulla sit certæ rei testificatio petita, tunc Mens Dei investiganda his tribus maximè indicijs. 1. Media, quibus vel impetrata, vel patrata miracula sint, meritò à Deo censentur probari v. g. Invocatio Sanctorum, Reliquiæ, Agni Dei, Aqua Lustratio &c. 2. Si nullus alius finis miraculi appareat, quam alicujus certæ virtutis manifestatio, illa meritò à Deo intentata præsumitur; Si enim Deus & Naturâ nihil faciunt frustra, etiam in miraculis suum Deus habebit finem. Sic Longinus (quem ajunt Centurionem ejus cohortis fuisse, quæ Servatori & è cruce pendenti, & tumulo condito custodiæ causâ addita fuit) ex miraculoso Christi morientis clamore rectè conclusit, illum esse Filium Dei, intelligebat enim hunc clamorem non esse naturalem, sed miraculosum: nec apparebat, cur Deus id fecisset, nisi ad testandam morientis innocentiam, cui pro crimine imponebatur, quod Filium Dei se jactasset. 3. Si peculiaris fiducia in Sanctitate operantis ponatur, tum ipso miraculo videtur comprobari tam Sanctitas ejus, quam fides & doctrina ejusdem; sic Sarephana Mulier post suscitatum miraculose filium dixit Eliæ. 3. Reg. 17. v. 24. *Nunc in isto cognovi, quoniam vir Dei es tu, & verbum Domini in ore tuo verum est.* Quod si interdum per impios aut infideles Deus operetur miracula, hæc non fiunt ex fiducia Sanctitatis operantium, cui Deus minime patrocinaretur.

XVI. *Doctrina tertia.* Ecclesia Romano-Catholica semper floruit, atque etiamnum floret veris Miraculis veritatem ejusdem ac Sanctitatem demonstrantibus. Constat ex jam dictis, & universa Ecclesiastica Historia. Et quidem eandem Ecclesiam miraculis etiam circa ea ipsa dogmata, quæ cum Adversarijs hodie Controversa sunt, patratis admodum illustrem esse; puta 1. pro cultu Sacrarum Reliquiarum. 2. pro cultu Sacrarum Imaginum. 3. pro usu Signi Sanctæ Crucis. 4. pro cultu Sacrificij Missæ & Sacrissimæ Eucharistiæ. 5. pro cultu & invocatione Sanctorum &c. ex SS. Patribus alijsque dignissimis fide historicis copiose ostendit Jacobus Keller in Papatu Catholico. Tom. 1. à fol. 487. Videri etiam potest Tanner. Part. 2. Anatomie Confessi August. demonstrat. 9. §. 3. usque ad 9. Nostri temporibus, ut alios Sanctos taceam, S. Franciscus Xaverius ad Fidem Catholicam inter Indos & Japonas propagandam & confirmandam de mortuis ad vitam revocavit quinque supra viginti. Ostendant hæretici vel unicum infirmum, quem in Scetæ suæ confirmationem inharunt. Unde

XVII. *Doctrina quarta.* Nulla Ecclesia Sectariorum miraculorû Splendorem atq; attestacionem habet

habet pro Secta & doctrina sua, sed omnes præcipuo hoc ornamento, & veritatis argumento destituta squalent, ideoque Ecclesie veræ non sunt, uti apertissime demonstrat iste discursus. Nulla Ecclesia, quæ in se divinorum miraculorum est penitus expertes, & aliena ab Ecclesia illa, quæ divinis miraculis etiam circa controversa cum Sectarijs dogmata editis insigniter coruscant, est vera Christi Ecclesie. Atqui omnes & singulæ sectariorum Ecclesie miraculorum divinorum in se penitus sunt expertes, atque alienæ ab Ecclesia illa (scilicet Romano-Catholica), quæ hujusmodi miraculis coruscant. Ergo non sunt vera Christi Ecclesia.

XVIII. Major patet tum ex dictis, tum ex illo Christi Joan. 14. v. 12. *amen dico vobis, qui credit in me, opera, quæ ego facio, & ipse faciet, & majora horum faciet, quod in eundem sensum accipiendum est, quo Lutherus Tom. 2. Genesi Germanico fol. 140. ad Senatum Müllhufanum ita scribit: In-chylus Senatus vocet Thomam Münzer ad se, & si fieri potest, ad totam Communiatem, & querat ex eo, quis ipsum ad predicandum miserit, aut vocaverit? si dicat à Deo, & Spiritu hujus se fuisse missum, sicut olim Apostoli, probet hoc signis & miraculis. Nam quando Deus ordinarium modum immutare vult, semper simul miracula operatur. Item Melanchthon in cap. 3. Matth. Sic postea sape, quando mundus fere fuit oblitus doctrinam & promissionem Evangelij, tunc vocavit novos Doctores; uti post Noë & Sem vocavit Abraham, deinde Joseph, postea Moysen, Samuel, Eliam, & alios. Sic quando jam magna tenebræ erant, Deus vocavit Joannem & semper addidit Deus miracula; ut certo sciamus, esse à Deo missos. Idem Joannes magno miraculo nascitur ex matre sterili & anu &c. Unde constat juxta S. Scripturam ex mente etiam Adversariorum, veram Christi Ecclesiam esse non posse, quæ miraculis non splendet, si præcipue & recens sit, & contraria alteri Ecclesie antiquæ ac miraculis perillustri, qualis est Romano-Catholica.*

XX. Minor, nulla scilicet apud Sectarios esse miracula, per se clara est, & testantur historiae. Speciatim quam infelicitè Lutherus attentavit ejicere dæmonem Wittenbergæ Anno 1545. ex puella quadam è ditione Müllinæ adducta, scribit oculus testis Fridericus Staphilus absolutæ Responsionis P. 1. & ex illo refert Keller Tom. 1. citi fol. 493. De Calvini impudentiori, sed & infelicitiori ausu simile quid testatur Hieron. Bolsenus in vita Calv. c. 13. Nimirum heretici, ut jam olim scripsit Irenæus Lib. 2. c. 26. neque cæcis possunt dare visum, nec scurdis auditum, neque dæmones fugare præter eos, qui ab ipsis immittuntur; sitamen & hoc faciunt, nec debiles aut claudos aut paralyticos curare, vel aliâ quâdam parte corporis vexatos; tantum absunt, ut mortuum excitent. Similia his habet Tertul. de Præscript. c. 30. Ut proinde non immeritò Erasimus in Diatribe de Libero arbitrio hoc ipsum Luthero exprobravit hisce verbis: *Apostolis, quoniam excutiebant viperas, sanabant egrotos, excitabant mortuos impositâ manu dabant dona linguarum, ita demum creditum est, & vix creditum est illis paradoxa docentibus. Nunc cum juxta communioem opinionem afferant paradoxa, nullius illorum adhibere exitum, qui vel equum claudum curare possit.*

PARS POSTERIOR.

ERRORES HÆRETICORUM.

XXI. **E**rror Primus tam Lutheranorum apud Gerhard. Lib. 2. P. 1. fol. 931. quam Calvinistarum apud Amesium Tom. 2. fol. 69. Miracula non esse genuinam, & infallibilis Ecclesie Notam. Probant 1. Ex S. Script. attestante, Antichristum una cum suis Pseudoprophets multa ac stupenda prodigia facturum. Ad quem maxime respiciens Christus Matth. 24. v. 24. *Surgente inquit, Pseudo-Christi & Pseudopropheta, & dabunt signa magna & prodigia, ita ut in errorem inducantur, si fieri potest, etiam electi.* Et D. Paulus 2. Ad Thess. 2. v. 8. sic scribens: *revelabitur ille iniquus, quem dominus Jesus interficiet Spiritu oris sui, cuius est adventus secundum operationem Satane in omni virtute, & signis, prodigijsq; mendacibus. Magis eundem exprimit Joan. Apoc. cap. 13. ubi affirmat v. 3. Antichristum simulaturum, se mortuum & resurrecturum v. 13. illam evocarum ignem de Cælo v. 15. eundem facturum statuam loquentem.*

XXII. Probatum 2. ex Patribus S. Justinus ad quæstionem Catholicam ait: *Virtutum: (id est miraculorum) representatio si probatio & judicium esset vera Religionis, minime gentium Dominus eos reprobaasset, qui dixerunt: Domine Domine, nonne in nomine tuo prophetavimus &c.* Laëtantius Lib. 5. Instit. cap. 3. *discite, si quid tibi cordis est, non idcirco à nobis Deum creditum Christum, quia mirabilia fecit, sed quia vidimus in eo facta omnia, quæ nobis annunciata sunt vaticinio Prophetarum.* Chrylost. Hom. 23. in Jonam: *nonne & nunc quoq; signorum petitio tentativa est? sunt sanè & hæc nostrâ ætate, qui querunt, quare & nunc signa non fiant? si fidelis es, si diligis Christum, ut diligendus est, non indiges signis, signa enim incredulis dantur.* Similia habet Gregor. Hom. 29. in Evangelica ajens, *Miracula in exordio Ecclesie fuisse necessaria, sicuti arbutis recens plantatis aqua tam diu solum affundi solet, dum in terram coalescant.* Tertul. Lib. 3. contra Marcionem dicentem, Christum miraculis se probasse, ita differit. *Nego solam hanc illi speciem competisse, quam & ipse postmodum exauctoravit; siquidem edicens, multos venturos & signa facturos, nec ideo tamen admittendos, temerariam signorum & virtutum fidem ostendit, ut etiam apud Pseudochristos facillimam.* Et Lib. de Præscript. c. 44. *adijiciam multa de auctoritate cujusq; doctoris heretici, illum mortuos suscitasse, debiles reformasse, quasi nec hoc scriptum sit, venturos multos, qui virtutes maximas ederent.* S. August. de unitate Ecclesie cap. 16. sic scribit contra Donatistas: *demonstrent, si possint non in conciliis suorum Episcoporum, non in libris quorumlibet disputatorum, non in signis & prodigijs fallacibus; quia etiam contra ista verba Domini preparati & cavi rediti sumus, sed in præscripto Legis. Et mox: non dicat (Donatista) ideo verum est, quia ista & ista mirabilia facit Donatus, vel Pontius, vel quilibet alius: aut quia homines ad memoriam mortuorum nostrorum orant, & exaudiuntur &c. aut enim non sunt verâ, quæ dicuntur, aut si hereticorum aliqua mira facta sunt, magis cavere debemus. Hic ovant Sectarij quæritantes, an ovum tam simile sit ovo, sicuti Papiæ Mirabilarij Donatistis tempore S. Augustini? & sic crimen heretici retorsisse se opinantur.*

T

XXIII, Pro-

XXIII. Probant 3. Rationibus. Primam de-
sumunt ab experientia. Nam constat, inquirunt,
Ethnicos, & Hæreticos sæpe miracula fecisse, ut
concedunt S. Justinus Quæst. 2. orthodoxa. S. Ire-
næus Lib. 2. c. 5. & August. Lib. octoginta trium
Quæst. q. 79. Chrysofomus, Hieron. Eutyrius,
Theophylactus. apud Maldonati Matth. 7. v. 22.
quibus & ipse subscribit; & Salmeron. Tom. 6.
Tract. 2. atque alij. Sic Baalam Num. 24. v. 24.
multa vera prædixit. Decem Sybillæ multa verè
prophetarunt, & tamen fuerunt Ethnica, vel Sa-
gæ, ut testantur Ambrosius, & August. apud The-
ophilum Reinaudum in Theol. Naturali fol. 571.
Vespasianus Imperator Ethnicus cœcum illumi-
navit, & claudum erexit, teste Suetonio. Hære-
tici Montanistæ futura prædicebant apud Baro-
nium Tom. 2. fol. 190. Macedoniani Arborem ex
uno loco in alium transtulerunt, & mutum loqui
fecerunt apud eundem Baron. Tom. 3. fol. 663.
Albigenses supra mare ambulârunt apud Bzo-
vium Anno Christi 1210. num. 10. Ergo miracula
non sunt Notæ veræ fidei, cum etiam Infideli-
bus conveniant.

XXIV. Secundam depromunt à varijs mira-
culorum eventibus. Nam, inquirunt, in Papatu
nimis cumulantur Miracula: nimis sunt recen-
tia ac nova: nimis sunt ludicra: falsis nituntur
opinionibus quasi facta fuissent in confirmatio-
nem Missæ, Invocationis Sanctorum &c. mul-
tiplices fraudes continent: constant dubijs fun-
damentis, & incertis relationibus: referuntur pa-
trata in longinquis locis, ut veritas indagari ne-
queat: naturales effectus censentur miraculosi.
Ita post alios Prædicantes Tobias Wagner in Cen-
suris Catholicorum motivorum Christophori
Befold. à fol. 339.

XXV. Tertiam rationem accipiunt ex debili-
tate Miraculorum ad persuadendam fidem. In-
primis dicunt: ubi falsa est doctrina; ibi non sunt
vera miracula; quæ suadere illam valeant. Apud
Papistas falsa est Doctrina. Ergo non sunt apud
eos vera miracula, quæ suadere illam valeant.
Deinde qui non credit Scripturæ, nec miraculis
credet, teste Christo Luc. 16. v. 31. *Si Moyses & Pro-
phetas non audiant, neq; si quis ex mortuis resurrexerit,
credent.* Ergo frustranea sunt miracula præter Scri-
pturam. Demum si miracula certam fidem pos-
sunt gignere, præcipuè dæmonibus illam genuif-
sent, quibus perspectissima sunt miracula, cum
certo sciant, quousq; virtutes creaturarum se ex-
tendant, & quid earum vires superet. Et tamen
non crediderunt, Christum esse Deum post tot
ejus miracula, sed tantum conjecturaliter suspi-
cati sunt, ut docet D. Thom. 3. P. q. 44. art. 1. ad
2. cum Beda, & alijs.

XXVI. Errorem hunc validè rejiciunt S. Scri-
pturæ, & Patrum testimonia, ac rationum mo-
menta in priori parte allata. Nunc quærere lub-
bet ex adversarijs, utrum miracula, quæ fiunt in
Romano-Catholica Ecclesia, fiant à diabolo, vel à
Deo? Si dicant prius; mirum sanè, & incredibile
jure videri potest, cur Deus in sola Romano-Ca-
tholica Ecclesia, & non in ulla alia secta dæmo-
nem miracula operari permittat. Si dicunt posse-
rius; cur idem Deus non potius in Ecclesia Lúthe-
rana aut Calviniana in confirmationem attentatæ
Reformationis fieri miracula sinat, sicuti semper
in hujusmodi mutatione accidit? *quando novum
aliquid fit,* ait Chrysof. hom. 4. in Matth. *aut inopi-*

*natum, aut politia, cujusdam introductio, signa Deus fa-
cere consuevit; præstans quadam pignora potentia sua ipsi,
qui legem suam sunt accepturi.*

XXVII. Cum igitur Deo Optimo Maximo sic
placuerit, ut Fidei dogmata, à quibus æterna ho-
minum salus dependet, comunitè non unicusq;
immediatè revelarentur, sed unus ab altero de
illis instrueretur ad Rom. 10. v. 17: non autem
cuilibet fidendum sit, Ecclesiast. 19. v. 4. ut ne in re-
tanti momenti erretur, morali quâdam evidentia
constare prius debet; hunc vel illum verè esse
Verbi divini Prædicatorem, nec sanâ ratione rei-
ci posse. Verùm fieri istud nequit, si Prædicator
reale testimonium non habeat; hoc est; ita re ipsâ
Divinitatem doctrinæ suæ attestatam non faciat,
ut ad prædictam securitatem & prudentem reso-
lutionem requiri plus nequeat. Et quidem si
Præco ille sit primus prædictæ doctrinæ, ipsemet
tale testimonium exhibeat oportet; si verò non sit
primus; alius saltem ejusdem doctrinæ assertor
illud præstiterit, necesse est; quod testimonium
constat rebus, & signis ita doctrinam ejusquæ præ-
dicationem comitantibus, ut aliquid divini in se
ostendant, idquæ in doctrina etiam prodant; ad
quem modum, ut diximus, Moyses & Christus
doctrinas suas miraculis conspicuas fecerunt, atq;
Ecclesia Romano-Catholica etiamnum hodie fa-
cit. Hoc cum minimè valeant hæretici nostras
tes, miracula omnia veluti meras diabolicas præ-
stigias proclamant, damnant, & execrantur; nec
mirum, cum id olim jam fecerint Eunomius hæ-
resiarcha apud Spondanum in Hist. Ecclesiastica
Anno Christi 360. & Vigilantius Anno Christi
406. atque Gentiles inde Christianos vocave-
runt Veneficos, ut videre est apud eundem Spon-
danum & Baron. Anno Christi 202.

XXVIII. Respondetur ad 1. Probationem ex
S. Scriptura, dolendum esse à Christianis promissa
à Christo Miracula comparari diabolicis Anti-
christi operibus! promissine Christus Fidelibus
suis miracula mendacia, quod Antichristi præ-
stigijs sumillima affirmantur? Nam talia mendacia
signa vocat Apostol. 2. ad Thesal. 2. v. 10. prodigia
Antichristi; scilicet simulatam illam resurrectionem,
missionem ignis de cælo; statuz locutionem &c.
Equidem verissimum est, signis falsorum prophe-
tarum non esse credendum, attamen ubi non est
defectus sinceri cordis; confidentiæ & orationis
ad Deum; tandem falsitas deprehenditur, ac ma-
nifestatur; nec diabolus ita in Angelum lucis trans-
figurare se potest; quin pes hirci deprehendatur,
si accuratè advertatur; id quod exigit Dei Boni-
tas & Fidelitas, de qua securos nos vult Aposto-
lis 1. ad Corinth. 10. v. 13. ajens: *fidelis autem est
Deus, qui non patietur vos tentare supra id, quod potestis;*
foret autem tentatio supra id, quod potest homo,
si fraudem diaboli deprehendere non posset.
Hinc Christus Matth. 24. etsi prædicat; miraculis
Antichristi etiam Electos vehementer sollicitan-
dos, addit tamen fore; ut Antichristus non valeat
illos decipere, & in errorem inducere; quia scilicet
per divinum auxilium illa Antichristi ut ut ma-
gna quoad apparentiam prodigia à veris miracu-
lis (qualia tunc etiam Elias & Enoch patrabunt)
internoscere ac distinguere poterunt.

XXIX. Respondetur ad 2. Probationem ex
Patribus. Librum allegatum quinq; Quæstionum
Gentibus à Christianis propositarum non esse D.
Justini, ut notat Card. Bellarm. de Script. Ecclef.
V. Justinus;

V. Justinus; quia in eo frequens fit mentio Manichæorum, quos post mortem Justini exortos esse constat. Vide Chronolog. ejusdem Bellarm. Ad do non sequi: miracula sunt certa veræ fidei argumenta. Ergo nemo eorum patrator damnatur; si quidem malis moribus damnationem promereri potest. Unde Argumentatio ista vilior est, quam quæ tanto Viro ascribi possit.

XXX. Lactantius rectè ait, non ideo præcisè Christum pro Deo habendum, quod miracula fecerit; cum multi, qui non fuerint Di, miracula patrarent; sed quod talia miracula fecerit, qualia Prophetæ prædixerunt, Filium Dei facturum esse.

XXXI. S. Chrysostomus plus non dicit, quam fidelem & verum Christi amatorem non desiderare aut querere debere signa; quod ipsum & nos dicimus. Cæterum S. Pater nec unico verbo innuit, miracula in Ecclesia Catholica vel cessasse, vel tollenda, vel non divina censenda esse; imò contrarium in Orat. contra Gentiles, & de S. Babylæ Martyre expressè scribit, his verbis: *atq. quod vetera ea (miracula) quæ nos auditu percepimus, non minore fide digna sint, quam quæ præsentia sunt, & quæ ipsi videmus, id certe omnes fatentur, nisi qui forte stupidi, ac delirantes fuerint. Verum ut victoriam etiam velut ex superioribus facultatibus reportemus, volo & memoria vestra novum & inopinatum facinus proferre.* Et mox varia nova miracula recenset, præsertim quæ ad S. Babylæ Martyris reliquias acciderunt.

XXXII. S. Gregorius in Lib. Dialog. varia miracula recenset; unde Adversarij patrocinari non potest. Per similitudinem igitur arbutularum nihil aliud vult, quam sicuti istis adhuc teneris frequenter aqua affunditur, non verò iisdem jam radicatis: ita crebra fieri miracula debuisse in exordio Ecclesiæ, non post longiorem hujus progressum; interim non negat, aliqua adhuc miracula patrari, & necessaria esse ad confirmationem & conservationem Fidei; quantumvis nonnulla v.g. donum linguarum cessarint; sicuti etiam arbutula jam radicata cœli pluvij adhuc indigent, ne arefiant.

XXXIII. Tertullianus signa & virtutes latè sumptit pro omnibus mirabilibus à quocunque factis; in quem modum etiam explicari potest S. Augustinus loco citato; sed quia Adversarij D. Augustinum vehementius urgent, non ignorantes Tertulliani auctoritatem non esse tantam, cum à verâ fide ad hæresim Montani defecerit.

XXXV. Idcirco adverto, S. Augustinum, cum probè sciret, Donatistas non solum admittere S. Scripturam, ut Verbum DEI, sed etiam putare, ex illa suos probari errores, omnia alia argumenta atque ipsa etiam Miracula seposuisse, & ex solâ Sac. Scriptura contra ipsos disputare voluisse. Atque hæc fundamentalis est ratio, cur cap. 18. & 19. nolit, ut Donatistæ ad ullum miraculum se referant, eique inhæreant; quam ob causam ipsemet etiam miracula in Ecclesia Catholica facta seponit ajens: *Quia nec nos propterea dicimus, credi nobis oportere, quod in Ecclesia Christi finis &c. quia per totum orbem in locis Sanctis; quæ frequentat nostra communitio, tanta mirabilia vel exauditionum, vel sanitarum sunt &c.* quæ verba insuper Adversarijs nostris adversantur, cum S. Pater testetur, tunc temporis per totum orbem magna miracula in Sanctis locis facta fuisse, quantumvis nunc non illis, sed Soli Sac. Scripturæ insistant. Adhæc S.

Augustinus disputat ad hominem, nempe cum illis, qui verè fideles, & ferventes in Fide ac Religione se jactabant; tales autem non credunt propter miracula, sed propter verbum DEI juxta illud Pauli 1. ad Corinth. 14. v. 22. *Lingue in signum sunt Infidelibus, non Fidelibus*, ut nos supra declaravimus. Quapropter S. Pater paulò post ita scribit: *Quocumq. talia sunt, ideo sunt approbanda, quia in Catholica Ecclesia sunt: non ideo ipsa manifestatur Catholica, quia hæc in ipsa fiunt.* Quamvis enim Ecclesiam veram à posteriori monstremus per miracula, quo modò Deus infideles ad fidem vocare aut dubios in ea confirmare solet, vicissim tamen ab Ecclesia vera miracula quasi à priori approbantur & confirmantur, ut itidem supra jam diximus. Dicunt Adversarij, S. Augustinum contra Epist. fundam. cap. 4. Miracula aliæque signa seponere velle, si veritas tam clarè demonstraretur, ut in dubium venire non possit. Bene facit S. Pater. Nam signa dantur, ut ad veritatem perveniatur, quam designant, ideoque vocantur motiva credendi objectum fidei evidenter credibile facientia; plurius autem fit veritas, quam signa, cum hæc ad illam ordinentur. Si igitur veritas tam clarè demonstraretur, ut in dubium venire non possit, quid opus est signis? At scire ex Adversarijs velim, demonstrare possit veritas mysteriorum Fidei, ut in dubium venire non possit; Neutiquam. Siquidem Mysteria fidei nobis proponuntur quasi per speculum in enigmate 1. Cor. 13. v. 12. Videantur DD. à Wallenburch Tom. 1. fol. 185. Nihil igitur penitus, vel ex S. Augustino vel aliis PP. asserere Sectarij possunt, quod Miraculis adversetur, inhæretque illis fixum hæreticorum crimen, quod ne quicquam retroquere in nos fuerunt conati.

XXXVI. Respondetur ad 3. probationem ex Rationibus. Ad 1. ab experientia sumptam, non omnia esse vera miracula, quæ Ethnici Scriptores tradiderunt, multaque ab eis fuisse conficta, ostendit Baronius & ex hoc Spondan. Anno Christi 71. num. 6. Quod si verè talia sint facta ab Infidelibus, qualia narrantur, ea plerumque non fuerunt vera miracula, sed dæmonum præstigiæ; siquidem nullum superavit vires dæmonum, quin per motum localem, vel applicationem aliarum causarum effici potuerint. Quemadmodum igitur prodigia Antichristi, ita Albigenium aliorumque hæreticorum, & Vespasiani Imperatoris mirabilia non exceperunt vires dæmonum. Unde & Tertull. apud Bellarm. cap. 14. cit. *Credibile, ait, morbum illum totum fuisse à diabolo, qui insidens in oculo unius, & alterius tibia impediebat usum eorum membrorum, idq. eo sine, ut videretur sanare, cum desineret nocere.* Scilicet ad præsentiam Vespasiani. Atque hæc fraus tam apud Gentiles quam Hæreticos deprehendi facile potuit ex impijs & evidenter falsis eorum dogmatibus.

XXXVII. Albigenes inter cætera asseruerunt, duos Deos existere, & alterum bonum, malum alterum; illum bonum invisibilia tantum & ea, quæ mutari & corrumpi nequeunt, condidisse: istum malum fecisse Cælum, Terram, & alia visibilia; quo errore (ut alios taceam, qui videri possunt apud Card. Baron. Anno Christi 176.) cum nihil sit absurdius, quàm sanæ rationis capax sibi persuadebit, illum vero miraculo stabiliri, & operatione supernaturali confirmari à Deo posse. Nam Deus pro paterna sua Providen-

ria non permittit dæmonibus aliam præstigiariam operationem, nisi ex opposito mittat alios fideles ac bonos, qui veris & majoribus miraculis veram fidem, doctrinam, ac Religionem tueantur; sicuti hæcenus in Ecclesia Catholica semper Sanctissimi viri extiterunt, qui ingentibus prodigijs in confirmationem Catholicæ Fidei Infidelibus ac Hæreticis se opposuerunt, quod ipsum ad finem mundi facient Elias & Enoch ex paradiso evocari, & multò majora miracula patrarent quam Antichristus, ut testatur S. Joannes in Apoc. cap. 11. v. 3. Unde etiam absolute falsum, quod Adversarij nostri passim dicunt, apud Gentiles quoad apparentiam tam magna fieri miracula, quam apud Catholicos. Nam in præstigijs diabolicis externa apparentia nunquam tam grandis est, quin intentus in Deum oculus fraudem non advertat. Taceo secundum externam etiam Speciem hujusmodi prodigia cum veris nostris miraculis comparari non posse; ut expresse docet S. August. Lib. 10. de civit. Dei cap. 16. ubi inter alia dicit: *Hæc ergo atque alia hujusmodi nequaquam illis, quæ in populo Dei legimus, virtute ac magnitudine comparanda sunt*; perinde ut in Ægypto præstigiæ Magorum comparari nequiverunt prodigijs Moysis, ut tandem Magi victos se faterentur Exod. 18. v. 19.

XXXVIII. Si quando per Infideles facta sint miracula vera, ut vaticinia Balaam, & Sybillarum, ea non fuerunt directa in testimonium alicujus falsitatis, sed veritatis; etenim Balaam & Sybillæ pulcherrima de Christo prophetarunt, non de suis Idolis. Similiter quando Julianus Apostata, ut refert Baronius Anno Christi 351. Dæmonij apparentiæ terribus signo Crucis in fronte expresso omnes confestim fugavit. Item quando Turca vel Hæreticus aliquis per idem Signum Crucis vel Agnum Dei aut alia Catholicis consueta media miracula fecit, id potius cedit in confirmationem nostræ Religionis, quam Gentilissimi Paganissimi aut Hæresicos.

XXXIX. Ad 2. Rationem ex varijs Miraculorum defectibus depromptam, nullum reverà ostendi, probarique defectum in miraculis nostris. Non 1. Quod nimis cumulentur miracula. Nam si Adversarij omnes Bibliothecas perlustrent, per paucos libros invenient; qui de miraculis scribunt. Impudens ergo calumnia est, præ multitudine horum non æstimanda esse Miracula Christi, de quibus Ioan. 21. v. 30. dicitur: *Multa alia (signa) fecit JESUS, quæ, si scribantur per singula, nec ipsum arbitror mundum capere posse.* Adhæc etsi à tempore Christi plura signa in universa Dei Ecclesia per orbem diffusa contigissent, apud nullam tamen Nationem in specie tot facta fuerunt, quam à Christo in Judæa, & vicinis locis. Et si illud etiam evenisset, quid honori Christi vel veritati Sac. Scripturæ derogaret? Interim constat, gratiam linguarum, & alia miraculosa dona non nisi rarissime concedi, quæ in prima Ecclesia frequenter fuerunt communicata; nisi solita essent, mira non essent, ut notat S. August. de utilit. cred. cap. 16.

XL. Non 2. Quod Miracula nostra sint recentia ac nova. Nam hoc vel intelligunt Adversarij de tempore, quo contigerunt miracula, vel de doctrina, quam confirmarunt. Primam nec speciem habet veritatis; quia etiam miracula Christi, Apostolorum ac Martyrum fuerunt nova,

quando contigerunt. Alterum est quoque merum hæreticorum figmentum; quippe sæpe jam est demonstratum, non aliam esse doctrinam Apostolicam, quam ipsius Romano-Catholicæ Ecclesiæ, uti Apostolorum Interpretes, & Ecclesiæ Christi Notarij, nempe antiqui Patres unanimiter testantur. Et hæc doctrinam innumeri Martyres, Papæ, Episcopi & Religiosi tenuerunt, vitamque suam juxta illam Sanctè instituerunt, ac tum olim, tum etiamnum ingentia miracula confirmaverunt. Si ajunt Adversarij, illam doctrinam esse novam, quæ lapidem Lydium, nempe Scripturam, non patitur, turpem committunt petitionem principij, & hæreticam suam obstinationem in falsitate ostendunt. Taceo, quod sæpe jam diximus, lapidem lydium, id est, S. Scripturam pati omnia dogmata Fidei in Romano-Catholica Ecclesia, hoc ipsi quod nullum ex his sit illi contrarium.

XLI. Non 3. Quod Miracula nostra nimis sint vilia. Nam majorem partem miraculorum esse ludicram, nemo sapiens luridis Prædicantibus credit. Et sanè, si Dialogi S. Gregorij M. censi debent ludiri, paulatim etiam Adversarij ludicra videbuntur, quæ Scriptura Sacra narrat de aino conquerente contra verbera Balaam. Num. 23. de Lagenis & hydrijs confRACTIS Gedeonis Judicum 8. de Samsonis vulpibus, maxilla Asini, septem crinibus ibidem cap. 14. 15. 16. & similibus. Ex quibus potius discant hæretici, Deum in vilibus etiam ac exiguis rebus suam magnam Providentiam ac Potentiam ostendere. Quod aliqua ex miraculis apud severum examen veritate destituantur, non negaverim; sed istorum nec tam multa sunt, uti Adversarij volunt, nec illis nos indigemus; siquidem abunde habemus talia, in quibus digitus Dei evidenter appareat, & quæ à nullo sanæ rationis homine suspecta haberi possunt. Cujusmodi sunt, quæ Gregorius Nazianzenus, Ambrosius, Hieronymus, Augustinus, Theodoretus, alique Patres, & fide dignissimi Historici annotarunt: item quæ non solum in Martyrologio Ecclesiæ universalis, sed etiam in particularium Actis post accuratum examen à Triid. Concilio Sess. 25. præscriptum continentur.

XLII. Non 4. quod falsis nitantur Opinioni- bus, quasi facta fuissent in confirmationem Papatûs, Missæ, Invocationis Sanctorum &c. Nam duobus modis intelli potest; omnia miracula, quorum antiqui Patres recens nominati meminerunt, fieri ad confirmationem Papatûs, hoc est, Invocationis Sanctorum, Cultûs Imaginum, Sacrificij Missæ, &c. 1. Directè, Expresse, & in specie. Et sic nemo Catholicus unquam asseruit, Miracula antiquitus facta ad confirmationem S. S. Trinitatis, Incarnationis &c. spectasse ad Dogmata Pontificatûs de Sacrificio Missæ. Invocatione Sanctorum &c. 2. Indirectè & per Consequens. Et sic concedimus, per prædicta Miracula pro Trinitate, Incarnatione, Baptismo &c. confirmatam fuisse fidem Papatûs, de Sacrificio Missæ &c. quia illi, per quos patrata sunt miracula circa Trinitatem &c. crediderunt etiam omnia alia Ecclesiæ Romano-Catholicæ dogmata de Sacrificio Missæ &c. Cum igitur vera fides omne id complectatur, quod à Deo est revelatum; Antiqui autem Patres crediderunt nostræ etiam Romano-Catholicæ Ecclesiæ dogmata divinâ Revelatione

latione niti, sequitur planè, si Deus directè articulos fidei de Sacrosancta Trinitate, Incarnatione, Bap̄tismo &c. per miracula confirmarit, eundem indirectè & per Consequens omnes alios fidei nostræ articulos simul approbasse.

XLIII. Non 5. Quod multiplices fraudes contingant. Nam hoc veris Miraculis & Romanæ Ecclesiæ Auctoritati tam parùm derogat, quàm falsæ monetæ, & harum falsificatores demunt aliquid valoris & æstimationis veris ex puro auro & argento Nummis, ac Magistratui, qui justas monetas eudi præcipit, & falsificatores illarum gravissimè punit. Hoc ipsum facit Ecclesia; vera miracula approbat: falsa verò eorumque Auctores rejicit, ac damnat.

XLIV. Non 6. Quod constent dubijs fundamentis, & incertis relationibus. Nam tantum numerum Miraculorum indubitatis testimonijs & testibus approbatorum asserere possumus, ut incertà addicere minimè cogamur. Sed, iniquiunt Adversarij, gravissimi etiam viri falli possunt. At verò fidelis Dei Providentia non permittet, ut, qui sincero corde in eum confidunt, devotèque ipsum invocant præsertim superiores & Doctores Ecclesiæ vel universim vel gravitèr ad seductionem Fidelium decipiantur. Aut enim fraus tandem innotescet, si gravis sit: aut substantiæ rei nihil derogabit, si levis sit. Et licet testimonia Auctorum non sint verbum Dei, ita tamen circumstantiæ rerum & personarum se prodent, ut moralem æcrtitudinem pariant, & nullum rationabili dubio locum relinquant.

XLV. Non 7. Quod dicantur in locis remotissimis patrata, ubi indagari nequeant. Nam viris sinceres cordi est, ut tam longinquè, quàm proximè in rebus præsertim ad Religionem & Animarum salutem spectantibus veritati unicè studeant; quod imprimis facit Romana Ecclesia in inquirendis miraculis, quæ Sanctus Franciscus Xaverius in India, & Japonia per divinam opem patravit, nec nisi post aliquot annos accurate omnibus expensis ad Sancti hujus viri Canonizationem processit.

XLVI. Non denique 8. Quod naturales effectus censeantur miraculosi. Nam si error sit, veros quosdam effectus à Catholicis haberi miraculosos, qui, ut ut aliàs inopinati & naturales, ex peculiari tamen divina providentiâ evenerunt, multa Christi & Apostolorum miracula enervantur, & in dubium trahuntur; quando enim infirmos curant, cæcos illuminant; surdis auditum reparant, faciliè cogitari dicique poterat, effectus hos esse quidem inopinatos & mirabiles: at naturales eventus. Tenendum igitur, quod supra diximus, ad miraculum non necessariò requiri, ut vel quoad substantiam, vel ratione subjecti naturam transcendat, sed sufficere, si ratione modi & ordinis divinam virtutem manifestet &c. Sic liberatio foetûs Petri à febre Luc. 4. v. 38. Piscatio Petri Luc. 5. v. 6. quæ naturaliter evenire possent, miraculosæ tamen sunt quoad modum vel ordinem divinæ providentiæ, & conformiter Sac. Scripturæ ut tales haberi debent.

XLVII. Ad 3. Rationem ex debilitate miraculorum ad fidem persuadendam acceptam. In primis syllogismus allatus est proferus impertinens. Adversarijs probandum erat, vera miracula non esse signa veræ Ecclesiæ; hoc misso, pugnant contra signa falsæ doctrinæ. Signa ad pro-

bandam falsam doctrinam non pervenire à Deo ultro fatemur; At veram doctrinam Ecclesiæ non habere à Deo vera & miraculosa testimonia, hoc probent Adversarij. Nam contrarium Nos cum Majoribus nostris totaque Antiquitate affirmamus. Adhæc longè falsissimum est, Ecclesiam Romano-Catholicam habere falsam doctrinam, quod Prædicantes tam dolose, quàm stolidè supponunt, nunquam probaturi in æternum.

XLVIII. Deinde dictum Christi Luc. 17. *Si Moysen & Prophetas non audierint &c.* non universim accipiendum est de omnibus articulis fidei, sed tantum de illis, qui clarè continentur in Scripturis, & apud eos, qui recipiunt Scripturam, quales fuerunt fratres Epulonis, utique omnes Judæi; etenim hujusmodi vitiorum damnatio clarè in Sac. Scriptura continebatur, & facilius erat explodere hujusmodi apparitionem, atque eam vel phantasiæ, vel dæmoni adscribere, quàm rejicere Scripturam pro verbo Dei agnitam. Nonne Lazarus alter Joan. 11. v. 44. Nonne Christus ipse à mortuis fuit redivivus? an illis crediderunt Judæi? unde meritò omni mortuorum apparitioni Sac. Scriptura præfertur tanquam certior testis Tormentorum Inferni, cujus Auctoritas, utpote divina, atque ut talis cognita, elevari, aut refelli non potest.

XLIX. Denique dæmones ex oraculis Prophetarum, & ex tot signis, quæ partim in Nativitate, partim in Baptismo Christi, & post hunc viderunt, probè noverunt Jesum esse Messiam, sed an naturalis Filius: an solum adoptivus per excellentiam, adeoq; de Divinitate hærebant; quamvis enim sæpius appellatus fuerit Filius Dei, nescierunt tamen, an Nomen Dei propriè sumeretur, an improprie, ut alibi de Iudicibus dictum. Psal. 82. v. 6. *ego dixi, dii estis, & Filij excelsi omnes;* sicuti allegavit Christus Joan. 20. v. 34.

L. Error Secundus, Lutheranos quoq; & Calvinianos habere miracula, & quidem multò majora pro fide sua, magnum scilicet & admirabile opus Reformationis, quod Prædicantes passim propter miraculorum in eo & multitudinem & magnitudinem supra Cælum extollunt. Nam, inquiunt, tot millia Papistarum tam citò in partes Lutheri & Calvini tractos fuisse, depositis antiquissimis persuasionibus id multò majoris miraculum est, quàm omnes morborum curationes, vel etiam mortuorum suscitationes, etiam judicio Joannis Cassiani Collat. 15. cap. 8. affirmantis, *revera majus miraculum esse de propria carne fomitem eradicare Luxuria, quàm expellere immundos spiritus de corporibus alienis, & magnificentius signum esse virtute patientia truculentos motus iracundia cohibere, quàm aeris principibus imperare.* S. Hieron. super illud Matth. 21. v. 15. videntes Principes & Pharisei mirabilia, quæ fecit, sic scribit: *mibi inter omnia signa, quæ fecit Dominus, hoc videtur esse mirabilissimum, quòd unus homo & illo tempore contemptibilis potuerit ad unius flagelli verbera tantam rejicere multitudinem; ignem enim quiddam atq; fidei verum radicabat ex oculis ejus, & divinitatis Majestas lucebat in facie ejus.* Origines super Joan. hæc habet: *hoc majus est miraculum eo, quo aqua conversa est in vinum, eo quòd ibi inanimata materia, hic vero tot mille hominum domantur ingenia.* Utrumq; horum PP. citat & sequitur S. Thomas 3. P. 2. q. 44. art. 3. in corp. Ergo tanta mutatio animorum per Lutherum & Calvinum facta præstat omnibus miraculis Papistarum. Unde Luther adversus